

Fortid og fremtid

Nu strømmer turisterne til Nordirland

Af Eva Baré

BELFAST - I mange år har Nordirland og især Belfast ikke lige været stedet, man tog hen på ferie. Anno 2008, et år efter freden, strømmer turisterne dog igen til det konfliktombruste og naturskønne land.

Selvom Belfast i dag kan byde på fine indkøbscentre, historien om Titanic og en flot udsigt fra tivolihjulet ved byens smukke rådhus, er det historien om byens blodige konflikter, som trækker flest turister.

De mange gavlmalerier i bydelene Shankill og Falls ses stadig på husene, som tavse vidner om den konflikt, der i en menneskealder har lagt et helt land i ruiner. Og nu hvor freden har sænket sig, kunne man tro, at indbyggerne ønskede malerierne fjernet, men sådan er det ikke.

Her i Belfast, hovedstaden i Nordirland, er gavlmalerierne kommet for at blive, og indbyggerne ligefrem værner om dem. For selv om malerierne skildrer grum vold og magt, er de så stor en del af byens identitet, at både sightseeingbusser og såkaldte Black Taxis kører turisterne ud til dem for at fortælle om konflikten.

Vi er taget på Black Taxi Tour med chaufføren Billy Scott ud i Belfast blodige historie, og første stop på turen er det protestantiske kvarter Shankill. Udover at kunne fremvise utallige gavlmalerier er Shankill også udsmykket med massevis af Union Jack flag vajende ud fra rækkehusenes hoveddøre og kantstene, der er malet i de samme farver. Skiftevis blå, hvid og rød ganske som i det engelske flag. Her er der ingen tvivl om, at beboerne ønsker at høre til under England, men to mænd med maling på spraydåse kan dog nu fortælle en anden historie også. Historien om, at freden skal holde nu - og det for alvor.

Derfor er mændene i færd med at male et gavlmaleri om. For som den ene udtrykker det:

- De unge har brug for at vokse op med mere opbyggelige manifestationer.

Gavlmalerierne, der vidner om Belfasts blodige historie, er blevet turistmål. (Foto: Sven Larsen)

I Belfast har katolikker og protestanter i årevis levet adskilt. Og gør det sådan set stadig. Lukket inde i hver deres kvarterer ved hjælp af høje hegn, mure og porte, som nogle steder stadig lukkes ved solnedgang, har utallige familier levet så meget i skyggen af disse såkaldte „fredslinjer“, at lyset indenfor i mange huse har måttet være tændt døgnet rundt.

Her bor de undertrykte

Her i disse bydele er børn født med bevidstheden om, at fjenden bor på den anden side. Og problemet med de slagkraftige gavlmalerier er, at de i alt for lang tid har været rollemodeller i identitetsdannelsen for Belfast ungdom. Det har bl.a. ført til, at den foretrukne fritidsbeskæftigelse efter skole udelukkende har været at kaste sten over på den anden side af muren - og det skal der nu laves om på, mener mændene.

I det katolske kvarter Falls er manifestationerne på murene af en

anden karakter end i Shankills. Her findes ikke ét eneste engelsk flag, og her fortæller malerierne ikke en historie om magt - snarere det modsatte.

Her viser de mange murmalerier, at indbyggerne har følt sig diskriminerede og i samme båd som andre undertrykte folkeslag og minoriteter verden over. Mange af scenarierne udtrykker derfor støtte og anerkendelse til bl.a. den baskiske frihedsbevægelse, til cubanernes kamp mod amerikansk indblanding og til palæstinenserne i den israelske konflikt.

I Nordirland har katolikkerne kæmpet for borgerrettigheder og social ligestilling. Og med freden nu og den nye regering fra 2007 skulle der være banet en vej for at disse krav endelig kan imødekommes, mener chaufføren Billy Scott.

Men den allerstørste udfordring ligger stadig forude, vurderer han. Og den er at få folk til at forsone sig med hinanden. At lære hinanden at kende som mennesker i et fælles land - og ikke som modstandere.

IRLAND

SAS og Aerlingus flyver begge billigt til Dublin. Herfra kan man leje bil og køre til Belfast eller tage ekspresbus direkte fra lufthavnen. Går hver time. Se www.aircoach.ie

Belfast Visitor & Convention Bureau (turistkontoret) ligger på Donegall Place 47.

På hjemmesiden www.gotobelfast.com fås oplysninger om stort set alt.

Black Taxis: www.belfasttours.com.

Se også Irlands turistkontor

i Danmark på

www.discoverireland.com

Hjemmesiden www.bvrla.com

fortæller alt om bil-leje i Nordirland.

Oplysninger om ture med bus

fra Belfast fås på

www.discovernorthernireland.com

eller www.gotobelfast.com.

Under de mange år med konflikt har både protestantiske børn og katolske børn derfor heller ikke gået i skole sammen, og forsøg på at lave blandede skoler er derfor nu i gang som en del af freds- og forsoningsprocessen.

Historien om Titanic

På en Black Taxi Tour henter chaufføren turisten dér, hvor det ønskes. Og i princippet er der også frit slag for, hvad man ønsker at se. Næste stop på vores tur denne formiddag går derfor ud til Belfasts store havn, hvor endnu en blodig og tragisk historie venter. Næmlig historien om verdens allerførste, synkefri krydstogtskib, Titanic, som blev bygget her i Belfast i 1912.

Skibet sank samme år på sin jomfrurejse, men på søsterskibet S.S. Normadic, der i dag fungerer som museum for historien om Titanic, kan man se alt lige fra kostumerne fra filmen til rekonstruktioner af de fine saloner. I selve havnen kan man også se pumpehuset og den store tørdok, hvori Titanic blev bygget, ligesom man kan se et havneområde - der som følge af freden bliver stærkt udbygget med boliger, erhverv og underholdningskomplekser. Kort sagt et Belfast på vej - forhåbentlig også mod forsoning mennesker imellem.

Orangeordenen marcherer stadig

Men der er fred i Nordirland

Af Eva Baré

BELFAST - Iført bowlerhatte, jakkesæt, ordener og hornmusik marcherer den protestantiske Orangeorden stadig i Belfasts gader.

Men til forskel fra tidligere ignorerer folk dem nu. En nødvendig accept af forskellighed omkring identitet er nødvendig, hvis freden skal vare.

For netop identitet er det, den nordirske konflikt mellem protestanter og katolikker har handlet om.

Oprindeligt er de fleste af de irske protestanter tilflyttere. De fik tilbage i 1600-tallet tildelt jord i den Nordirske provins Ulster og begyndte derpå at fordrive og diskriminere den lokale, katolske befolkning, som endte med at være jordløse (og uden jord og stemmeret), kun fik de ringeste job, de dårligste boliger og den laveste løn.

Sidst i 1960'erne begyndte den katolske befolkning dog at demonstrere mod forskelsbehandlingen, og det førte til en række af meget voldelige sammenstød.

Alene i de seneste 30 år har mere end 3600 mennesker mistet livet, og over 40.000 er blevet såret som følge af konflikten, der først for nylig er stoppet - med dannelsen af en regering bestående af en ligelig repræsentation af såvel katolikker som protestanter.

I de mellemliggende år har de to grupper gjort alt for at genere hinanden. Eksempelvis har Orangeordenen lige siden 1795 insisteret på marchere overalt i Nordirland for at markere deres kollektive identitetsfølelse, tro og loyalitet overfor den britiske trone.

Det, Orangeordenen fejrer ved marcherne, er deres historiske „sejr“ over landet, og katolikkerne føler sig naturligt nok stærkt provokeret, ikke mindst fordi Orangeordenen igennem alle årene har insisteret på at marchere igennem de katolske kvarterer også. Marcherne er den dag i dag stadig til diskussion.

Orangeordenen insisterer stadig på at marchere. (Foto: Sven Larsen)